

Uticaj ortodontske terapije na lice pacijenta

Ivana Cojić

Klinika za dentalnu medicinu Niš

Apstrakt

Ortodontska terapija je zasnovana na fenomenu da zube možemo pomerati kroz alveolarnu kost, pod uticajem umerenih kontinuiranih sila. Na ovaj način ortodonti, koristeći veliki broj ortodontskih aparata, utiču na poravnanje zubnih nizova, korekciju zagrižaja i poboljšanje funkcija ortofacijalne regije. Malo ljudi van struke je upoznato sa činjenicom da ortodontska terapija može menjati lice pacijenata na više načina. Većina pacijenata nam se obraća usled nepravilnog položaja frontalnih zuba, ne primećujući probleme sa zagrižajem kao ni funkcionalne probleme oko facijalne regije.

Promene na licu u toku ortodontske terapije mogu biti i negativne, usled loše isplanirane terapije, tako da je na ortodontima velika odgovornost da, pored lepog osmeha, brinu o celokupnom izgledu lica. Osmeh je, naravno, deo lica i jako bitan u svakodnevnoj komunikaciji i kreiranju utiska koji ostavljamo na okolinu. Ali nisu samo poravnani zubi odgovorni za lepotu, već i brojni drugi faktori, kao što su njihova inklinacija, boja, veličina i vidljivost gingive.

U ranom uzrastu, pre puberteta, u okviru ortodontske terapije, na raspolaganju su mnogi mobilni i funkcionalni aparati koji mogu uticati kako na sagitalnu, tako i na vertikalnu dimenziju lica. Mezijalno usmeravanje donje vilice i povećanje vertikalne dimenzije donje trećine lica u ovom se uzrastu mogu relativno lako sprovesti, za razliku od odraslog doba kada je potrebna ozbiljnija, komplikovanija terapija, često kombinovana sa vađenjem zuba. Gornji sekutići pružaju potporu usnama, tako da njihovo pomeranje napred ili una-

zad direktno utiče na lice. Na ortodontima je, takođe, da prepoznaju patološki obrazac rasta lica kako bi ga na dentalnom nivou kompenzovali, u cilju vraćanja balansa na lice pacijenta.

Sveobuhvatna analiza bazirana na analizi okluzije, lica, rendgen snimaka mekih tkiva lica, ali i na kliničko-funkcionalnom ispitivanju, esencijalna je u cilju dijagnostikovanja problema na nivou okluzije, osmeha i lica. Izrada i analiza fotografija lica je poprilično važna, a lice se fotografiše en face, sa osmehom i bez njega, iz profila i iz oba poluprofila. Simetrija je nešto za čime ortodonti teže, jer je direktno povezana sa lepotom lica, tako da je na raspolaganju veliki broj analiza koje se bave asimetrijom lica. Lagane supkliničke asimetrije najčešće ostaju neprimećene od strane posmatrača van struke, ali se one izražene svakako moraju korigovati. Samo na osnovu ovakve dijagnostike može se doneti pravi terapijski protokol.

Možemo zaključiti da je ortodocija poprilično kreativna grana stomatologije, koja daje značajne rezultate na nivou osmeha i okluzije. Potrebno je dalje informisanje i edukacija mogućnostima koje su dostupne kroz ovu vrstu terapije, jer se čini da o ovoj temi nemaju dovoljno informacija pacijenti, ali i opšti stomatolozi. U okviru postizanja ovog cilja ceo tim ortodontske ordinacije mora naći svoje mesto. Pacijenti moraju imati dovoljno informacija o tome da ortodonti značajno mogu promeniti profil i simetričnost lica i da na taj način mogu pozitivno uticati na kvalitet života pacijenta.